

Skolornas pedagogiska plan för information- och kommunikationsteknik (IKT) 2019- 2020

Innehåll

1. Inledning	2
1.1. IKT i undervisning	2
1.2. Vision för IKT	3
2. Grunderna för elevernas IKT- färdigheter	4
2.1. IKT inom förundervisning	4
2.2. IKT på åk 1-2.....	5
2.3. IKT på åk 3-6	5
2.4. Elevernas IKT- kompetensnivåer	6
3. IKT- verksamhetsmiljö	8
3.1. Dataförbindelser och- nät	8
3.1.1. Användarsignum	8
3.1.2. Datasäkerhet.....	9
3.2. Arbetsstationer och dataterminaler.....	9
3.2.1. Undervisningslokalernas arbetsstationer och AV- utrustning	9
3.2.2 Personalens utrustning	10
3.2.3. Utrustning i elevanvändning	10
3.2.4. Övrig datateknisk utrustning och AV- utrustning i gemensam användning.....	11
3.3. Nättjänster och program	11
3.3.1 Digitala inlärningsmiljöer, underlag och material	11
3.3.3 Microsoft- program.....	12
3.3.4 Apple	12
3.3.4 E- post	12
3.4. Skolornas webbplatser och blogg.....	13
4. IKT i skolans verksamhetskultur	14
4.1. Stöd för användning av IKT inom undervisning	14
5. Personalens kompetens och kompetensutveckling	16
6. Uppföljning och bedömning	17

1. Inledning

Nationella datasamhällsstrategier och läroplansgrunderna för grundläggande utbildning 2014 förutsätter av Ingå kommun som undervisningarrangör planenligt utnyttjande av informations- och kommunikationsteknik (IKT) i undervisning.

Ett av den grundläggande utbildningens strategiska mål i budgeten 2018 är att basservicen är lätt tillgänglig och att digital service förbättrar basservicens kvalitet. Kommunen beslöt uppdatera den pedagogiska IKT-planen för att uppnå också detta viktiga mål förutom målen i läroplanen.

Kommunen har satsat på utvecklandet av IKT i skolundervisning under senaste år. Apparater och utrustning har blivit mångsidigare och modernare. För tekniskt och pedagogiskt IKT-stöd och utvecklandet av personalens kompetens har sökts olika lösningar.

Den pedagogiska planen för IKT i skolorna fungerar som en del av förundervisningens och den grundläggande utbildningens läroplaner 2016. Planen har utarbetats i samarbete med bildningsväsendet, skolpersonalen och kommunens IKT-sakkunniga. Den första versionen publicerades våren 2016.

I den pedagogiska IKT-planen definieras viktiga mål för användning av IKT i undervisning samt utvecklingsobjekt. Planen är ett redskap för personal och elever. Planen ger också andra intresserade information om hur IKT används i skolorna. Målet är även att styra utvecklandet av IKT i undervisning, skolornas verksamhetskultur och IKT-investeringar.

1.1. IKT i undervisning

IKT är ett pedagogiskt redskap bland andra metoder och redskap.

Användning av IKT i undervisning förutsätter tidsenligt kunnande av skolorna och personalen, ibruktagning av senaste pedagogiska metoder samt kontinuerlig utveckling genom utnyttjande av tekniska tillämpningar och nättjänster. Fungerande och täckande nätverk är speciellt viktiga för att trygga undervisningens smidighet och kvalitet.

Målet är att IKT upplevs som något som motiverar och berikar arbetet. Bildningsväsendets och rektorernas stöd för och handledning i utnyttjandet av IKT i undervisning är viktigt. IKT används i undervisning på många olika sätt och med många olika redskap, för bl.a. fenomenbaserad undervisning och undervisning över ämnesgränserna. IKT utnyttjas i undervisning förutom för olika läroämnesinnehåll eller ämneshelheter också för främjande av växelverkan på olika samarbetsnivåer samt för att trygga undervisningens många sinnen och de många kanalerna för olika inlärare.

Användningen av digitalt läro- och undervisningsmaterial gör undervisningen mångsidigare och främjar för sin del hållbar utveckling. Materialets spelegenskaper och egenskaper som stöder gemenskap stimulerar och motiverar både elever och personal.

IKT i undervisning ger möjligheter för att individualisera undervisning och stöder därmed individuell inläring. I undervisningen fästs också uppmärksamhet vid mångfacetterad mediakultur. Vid ibruktagning av olika tjänster inom social media ska beaktas rekommendationerna gällande användning av social media i undervisning samt frågor gällande användar- och datasäkerhet.

Mångsidig och pedagogiskt meningsfull användning av IKT förutsätter en tydlig förändring i verksamhetskultur och undervisningspraxis.

1.2. Vision för IKT

Vi använder IKT som en del av skolans vardag. Vi utnyttjar IKT som en del av elevcentrad undervisning och stöder individuell inläring. IKT stöder skolornas öppna och samhälleliga verksamhetskultur.

I alla skolorna i Ingå år 2020:

- Digital kommunikation inom skolan och mellan hem och skola.
- Skolorna har tidsenlig IKT- utrustning och -program.
- Personalen får IKT-utbildning enligt plan.
- Skolorna har fungerande IKT-undervisning enligt gemensam plan.
- E-läromedel används regelbundet och målinriktat.

2. Grunderna för elevernas IKT- färdigheter

IKT- kunnande är en viktig medborgarfärdighet i sig och som en del av multilitteraciteten. Den är både ett föremål och ett verktyg för inläring. Inom den grundläggande utbildningen ses till att alla elever kan utveckla sin IKT- kompetens. IKT utnyttjas planerligt på alla årskurser, i olika läroämnen, fler vetenskapliga lärområden och det övriga skolarbetet.

På alla dessa områden är det viktigt med elevernas egen aktivitet och möjlighet att skapa och finna lämpliga arbets- och inläringssätt. Det är också viktigt med att finna glädjen i att jobba och uppfinna tillsammans, vilket påverkar studiemotivationen.

IKT erbjuder redskap för att synliggöra egna tankar och idéer på många olika sätt och utvecklar därmed också tänkande och inläring.

Eleverna handleds i att lära känna olika IKT- tillämpningar och användningsändamål samt upptäcka deras betydelse i vardagen och kommunikationen mellan människor samt som ett sätt att påverka.

Vi funderar tillsammans, varför IKT behövs inom studier, arbetet och samhälle och hur dessa färdigheter blivit en del av allmän kompetens inom arbetslivet. Eleverna får erfarenheter av IKT också i internationell växelverkan. De lär sig att gestalta IKT:s betydelse, möjligheter och risker i den globala världen.

IKT- kunnande utvecklas på fyra huvudområden:

1. Eleverna handleds i att förstå IKT:s användnings- och verksamhetsprinciper och centrala begrepp samt att utveckla sina praktiska IKT- färdigheter för produktion.
2. Eleverna handleds i att använda IKT ansvarsfullt, tryggt och ergonomiskt.
3. Eleverna undervisas i att använda IKT inom datahantering samt undersökande och skapande arbete.
4. Eleverna får erfarenheter av och övar användning av IKT vid växelverkan och bildande av nätverk.

2.1. IKT inom förundervisning

Förundervisningens uppgift är att främja barnens IKT- färdigheter. Inom undervisningen görs bekantskap med olika IKT- utrustning, tjänster och spel för att stöda barnens färdigheter gällande växelverkan och inläring samt skriv- och läsfärdigheterna som så småningom utvecklas.

Möjligheterna att prova och producera själv främjar barnes skapande förmåga och samarbetsförmåga. Barnen handleds i att tillägna sig trygga och ergonomiska användningssätt.

Målet i förundervisningens läroplan är att eleverna lär sig att använda digital utrustning, tjänster och spel. Eleverna lär sig också att kommunicera, göra bekantskap med innehåll och producera egna texter.

2.2. IKT på åk 1-2

I undervisningen utnyttjas IKT-färdigheter som eleverna tillägnat sig under förundervisningen och utanför skolan. Lekbaserat arbete är fortfarande viktigt. Grundläggande IKT-färdigheter övas och lärs ut att användas som studieredskap. Samtidigt tillägnas centrala begrepp. Eleverna funderar också på för vilka ändamål IKT används i närmiljön och dess betydelse i vardagen.

Praktiska färdigheter och egen produktion

Användning av utrustning, program och tjänster övas och inlärs viktiga användnings- och funktionsprinciper. Samtidigt övas användning av tangentbord och andra basfärdigheter gällande produktion och behandling av text. Eleverna får och utbyter erfarenheter av arbete med digital media samt programmering enligt ålder. Spelegenskaper utnyttjas för att främja inläring.

Ansvarsfull och säker användning

Med eleverna diskuteras och skapas tillsammans trygga användningssätt och gott uppförande inom IKT. Uppmärksamhet fästs vid hälsosamma arbetsställningar och lämpligt långa arbetspass med tanke på välmående.

Datahantering samt undersökande och skapande arbete

Eleverna handleds i användningen av viktiga sökmotorer, får pröva olika arbetsredskap och göra småskaliga datasökningar inom olika ämnesområden och frågor som intresserar dem själv. Eleverna uppmuntras att förverkliga idéer ensamma eller tillsammans med andra med hjälp av IKT.

Växelverkan och dildande av nätverk

Eleverna får erfarenheter av samhällstjänster som stöder inläring och övar sig i att använda IKT i olika former av växelverkan.

2.3. IKT på åk 3-6

IKT utnyttjas mångsidigt i olika läroämnen och i det övriga skolarbetet och gemensam inläring förstärks. Eleverna får samtidigt söka, pröva och använda arbetssätt och -metoder som bäst lämpar sig för vars och ens egen inläring och arbete. IKT:s inverkan på vardagen undersöks och tas reda på hållbara användningssätt.

Praktiska färdigheter och egen produktion

Eleverna lär sig använda olika apparater, program och tjänster och förstå deras användnings- och funktionslogik. Eleverna lär sig producera flytande text, behandla text med olika redskap och hur bild, ljud,

video och animation produceras. Eleverna uppmuntras till att förverkliga sina idéer en skilt eller tillsammans med andra. Vid programmering får eleverna erfarenhet av hur olika beslut påverkar teknologisk funktion.

Ansvarsfull och säker användning

Eleverna handleds i ansvarsfull och trygg användning av IKT och gott uppförande och får kännedom om grundprinciperna gällande upphovsrätt. I skolarbete övas användning av olika kommunikationssystem och samhällstjänster som är i undervisningsanvändning. Eleverna får information om och erfarenhet av goda arbetsställningar och vad lämpliga arbetspass innebär för hälsan.

Datahantering samt undersökande och skapande arbete

Eleverna övar sig i att söka information från flera olika källor med hjälp av sökmotorer. De handleds i att utnyttja källor vid produktion av egen information och kritisk informationsbedömning. Eleverna uppmuntras till att söka egna uttrycksätt och använda IKT för dokumentation och bedömning av eget arbete och egen produktion.

Växelverkan och bildande av nätverk

Eleverna handleds i att agera enligt sin egen roll och sitt redskap samt att ta ansvar för sin kommunikation. De handleds i att granska och bedöma IKT:s roll som påverkningsmedel. Eleverna får erfarenheter av att använda IKT i växelverkan med aktörer utanför skolan också i internationella sammanhang.

2.4. Elevernas IKT- kompetensnivåer

Beskrivningarna gällande elevernas IKT-kompetensnivåer har utarbetats utgående från målen i förskolans och den grundläggande utbildningens läroplaner.

Ifråga om kompetens är det viktigare hur färdigheterna tillämpas än hur man lär sig tekniska färdigheter. Målet är att lära sig att utnyttja IKT som stöd för egen inläring och finna redskap, metoder och arbetsätt som bäst lämpar sig för en själv.

IKT-kompetensen utveckling samt hur kompetensnivåerna uppnås bedöms efter förundervisningsåret och åk 2, 4 och 6. Bedömningen sker som självbedömning med utnyttjande av IKT-kompetenspass. Kompetenspassen samlas till ett A5-häfte med plats för lärarens observationer och tilläggsinformation gällande elevens IKT-färdigheter. IKT-kompetenspassen bifogas denna plan.

Kompetensnivåerna indelas i fyra olika delområden;

1. praktiska färdigheter
2. databehandling och -sökning
3. samarbete och växelverkan
4. datasäkerhet och etik

IKT- kompetensnivåer

	Åk 2 våren	Åk 4 våren	Åk 6 våren
Praktiska färdigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Kan öppna och stänga av dator/ tablett • Övar användning av båda händerna och kan använda musen • Kan använda textprogram under handledning (hur komma in, hur, skriva, spara och skriva ut) • Kan spara under handledning (på dator eller moln) och öppna filer • Kan använda övningsprogram självständigt 	<ul style="list-style-type: none"> • Anslute bild till text • Kan tiofingersystemets grunder • Kan använda ett textprogram (hur komma in, skriva, bearbeta text) • Kan spara (på dator eller moln) skriva ut önskat dokument • Övat enkel bildhantering 	<ul style="list-style-type: none"> • Använder självständigt datorns/ tablettens sidoutrustning som skrivare och skanner) • Använder flera program samtidigt • Använder tangentbordet smidigt med båda händerna • Skriver text som process och kopierar, klipper och klistrar text • Kan hämta en bild eller ett objekt till text och grafikprogram och ändra deras storlek och plats samt bearbeta textrader runt dem • Kan enkel bildhantering
Datahantering	<ul style="list-style-type: none"> • Skriver text från mall • Bearbetar text med hjälp av redskap; t.ex. korrekturprogram • Tangentbord: stora och små bokstäver, skiljetecken, ordmellanrum, kapitelindelning • Deltar i handledd datasökning i nätet • Klarar av enkel bildläsning, t.ex. se på och diskutera en film • Söker data i tillgängliga undervisningsprogram 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan utföra enkla sök på nätet • Bekantar sig med någon databas (t.ex. bibliotek) övar användning • Kan söka nätsidor enligt lärarens instruktioner 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan göra en presentation/ ett sammandrag över sina tankar • Kan samla, ordna, klassificera uppgifter och presentera dem med ett enkelt shema • Kan bedöma och tolka kritiskt information från olika källor • Kan söka information från databaser och portaler • Kan använda sökmotorer under handledning och bedöma resultatens pålitlighet
Samarbete och växelverkan	<ul style="list-style-type: none"> • Bekantar sig med någon nätinlärningsmiljö 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan använda någon nätinlärningsmiljö • Övat användning av e- post 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan använda kommunikationsmedel och utnyttja den målinriktat • Stävar till förståelig kommunikation som når mottagaren • Använder nätinlärningsmiljön som ett social redskap • Använder e- post
Datasäkerhet och etik	<ul style="list-style-type: none"> • Kan använda lösenord och användarsignum • Känner till Nätetikettens basregler 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan Nätetikettens grunder och följer dem i sitt arbete • Förstår kraven och riskerna gällande användning av sina personuppgifter 	<ul style="list-style-type: none"> • Känner till Nätetikettens basregler (hur man betar sig i nätet) och följer dem • Kan skydda sig för skadligt material genom att identifiera hot och följa anvisningar • Känner till huvudprinciperna gällande upphovsrätt

3. IKT- verksamhetsmiljö

IKT gör skolans inlärningsmiljöer mångsidigare. Verksamhetsmiljön byggs upp så att det finns olika apparater i undervisnings- och inlärningsanvändning för så mångsidiga användningsändamål och -situationer som möjligt. Målet är att möjliggöra effektiv användning och en verksamhetsmiljö som främjar inläring. Alla skolorna ska ha samma möjligheter att utnyttja IKT och anslutande digitala material i undervisning och inläring.

Placering av apparater i skolans utrymmen beror på undervisningsbehov och skolfastighetens möjligheter.

Vid byggande av teknisk verksamhetsmiljö beaktas i första hand pedagogisk synvinkel. Uppmärksamhet fästs också på elevernas individuella behov och möjligheter att delta i utvecklandet av verksamhetsmiljöer. En målinriktad och uppmuntrande inlärningsmiljö har en positiv inverkan på skolans arbetsatmosfär och även inläringens kvalitet och upplevelserikedom.

3.1. Dataförbindelser och- nät

Målet är att erbjuda alla skolor kvalitativa och tillräckligt snabba dataförbindelser för att IKT ska kunna användas smidigt och lätt för inläring och undervisning.

Skolorna har ett ljusfiberbredband med tillgång till kommunens datanät (edu.inga.fi). Skolornas interna nät har trådlösa stödstationer.

Gästernas mobilutrustning kan kopplas till skolans interna nät vid behov.

Personalen har också tillgång till kommunens INTRA- nät som används för kommunens interna information och databehandling.

3.1.1. Användarsignum

Skolpersonalen har ett användarsignum och ett lösenord för undervisningsnätverket. Dessa är personliga och användaren ansvarar för användningen och byte av lösenord.

Användaren ansvarar för innehållet i de filer som hen själv skapat liksom för säkerhetskopiering.

Användarens uppgifter och filer stryks från systemet då användarrättigheterna slutar. Elevens användarrättigheter slutar vid byte av skola och personalens då anställningsförhållandet upphör.

3.1.2. Datasäkerhet

Med datasäkerhetsbrott avses fall då personuppgifter förstörs, försvinner och ändras eller då personuppgifter överläts utan tillstånd eller då de nås av en aktör som saknar användarrättigheter.

Olika persondatasäkerhetsbrott:

- borttappat dataöverföringsredskap, såsom USB-sticka
- stulen dator
- hakning
- virus
- cyberanfall

Meddelande om datasäkerhetsbrott omedelbart till förmannen och inom 72 timmar till tillsynsmyndighet. Informatören fungerar som Ingå kommuns dataskyddsombud och ger vid behov råd i frågor gällande dataskydd.

3.2. Arbetsstationer och dataterminaler

3.2.1. Undervisningslokalernas arbetsstationer och AV- utrustning

Datatekniken och AV- utrustningen i skolornas undervisningslokaler kompletteras och uppdateras enligt skolornas behov och utrustningens livscykel.

I skolornas undervisningslokaler finns idag:

- Allmän undervisningsklass: dator+ Apple TV+ dokumentkamera+ Cleverboard+ dataprojektor+ högtalare
- Specialundervisningsklass: dator eller Laptop enligt personalens önskemål+ dockningsstation, dokumentkamera+ Apple TV+ Cleverboard+ dataprojektor+ högtalare
- Färdighets- eller konstämnen (musik, bildkonst, textilarbete): dokumentkamera+ Apple TV+ Cleverboard+ dataprojektor+ högtalare

- Personalens arbets- och möteslokaler: arbetsstationer, varierande och ändamålsenligt

3.2.2 Personalens utrustning

Skolpersonalen har tillgång till skolans arbetsstationer i personalrum och nästan alla undervisningslokaler. Personalen kan också utnyttja Laptop- och AV- utrustning i undervisningen och olika evenemang.

Skolpersonalen får en personlig iPad i början av en anställning tillsvidare eller på viss tid. Också långvariga vikarier får en iPad.

3.2.3. Utrustning i elevanvändning

Eleven har alltid tillgång till lämplig dataterminal. En iPad möjliggör inläring i olika miljöer också utanför klassrummet.

Alla eleverna på åk 1- 6 har idag tillgång till personlig iPad. Förskoleleverna använder iPads avsedda för gemensam användning.

Skolorna har Laptops förutom iPads. För att uppfylla läroplanens mål ska det skaffas flera så att varje skola har en för sju elever eller minst ett antal som motsvarar antalet elever på största klassen.

Målet är att eleverna gör en del av skolarbetet och läxorna på nätet och kan använda egen utrustning eller utrustning lånad från skolan.

Skolan hanterar elevens egen utrustning i enlighet med skolans ordningsregler.

3.2.4. Övrig datateknisk utrustning och AV- utrustning i gemensam användning

Skolorna kan skriva ut inlärnings- och undervisningsmaterial och skyddat administrativt material. Skolorna har också några apparater för programmering och robotik. Målet är att inrätta ett gemensamt lager för datateknisk specialutrustning för lätt och kontrollerad utlåning.

Alla undervisningslokaler är försedda med Apple TV, som gör det möjligt att pejla trådlöst innehåll från iPad till smarboard.

3.3. Nätjänster och program

Skolornas nätjänster sköts centraliserat ifråga om tekniskt genomförande, uppdateringar och programinstallationer. Skolpersonalen har inte systemanvändarrättigheter.

3.3.1 Digitala inlärningsmiljöer, underlag och material

I den digitala inlärningsmiljön ställs läromedlen på en gemensam inlärningsplattform. Under hösten 2018 görs bekantskap med inlärningsplattformen som lämpar sig för lågstadieskolorna (t.ex. ruthäfte). Under våren 2019 väljer skolornas tutorlärare en pilotklass som använder inlärningsplattformen under några månader. Målet är att alla skolklasserna använder en inlärningsplattform hösten 2019.

Av inlärningsunderlaget förutsätts följande:

- Elevernas och personalens arbeten kan sparas på ett underlag som är tillgänglig också utifrån oberoende av apparat eller webbläsare och utan att riskera säkerheten.
- Eleverna har personliga konton som administreras av läraren.
- Inlärningsunderlagen stöder vårdnadshavarnas delaktighet.
- Läraren kan göra korrigeringar och kommentera elevarbetet genom inlärningsunderlaget.
- Läraren kan ge uppgifter både på själva underlaget eller som bilaga.

Digitala läromedel och undervisningsmaterial kan skaffas centraliserat av en leverantör eller t.ex. direkt av printförlag.

3.3.3 Microsoft- program

Kommunens datorer förses med standardpaketet Microsoft Office (Word, Excel, Powerpoint och Outlook).

Alla elever och hela skolpersonalen har också tillgång till Office365- program (O365) som innehåller flera olika nätapplikationer, såsom e-post, kalender, Onedrive- molntjänst, olika sidor för arbetsgrupper samt nätapplikationerna Word, Excel, Powerpoint och OneNote.

Skolpersonalen och eleverna har ett personligt Microsoft- konto. O365- tjänsten är tillgänglig överallt.

3.3.4 Apple

Apple ID

Varje elev har personligt School Apple ID för personifiering av elevens iPad enligt behov. Skolutrustning i gemensam användning har skolspecifik Apple ID. Nya applikationer för elevernas utrustning laddas ner centraliserat.

Var och en inom personalen har personligt Apple ID (Itunes- konto). Förutom att ladda ner apps kan personalen använda t.ex. iCloud Drive, iCloud- bildbank eller säkerhetskopiering.

Apple School manager

Med hjälp av Apple School Manager kan skolornas tutorlärare eller IKT- ansvarspersoner administrera skolornas Apple- konton och skapa nya konton samt ge användarsignum och lösenord

3.3.4 E- post

Personalen har en e-post som fungerar som kommunens interna informationskanal (förnamn.efternamn@inga.fi).

Förutom O365- tjänsten har eleverna och personalen också en annan e-postapplikation (förnamn.efternamn@edu.inga.fi).

3.4. Skolornas webbplatser och blogg

Ingå kommun har en webbplats på adressen www.inga.fi. Där finns också skolornas egna webbsidor för officiell information som skolornas rektorer har användarrätt till. Kommunens informatör har huvudansvar för webbplatsernas uppdatering.

Skolornas sidor uppdateras och funktionaliteten och innehållet utvecklas kontinuerligt enligt skolornas behov samt för att öka verksamhetens synlighet.

Vissa skolor har fått egna webbplatser på wordpress- basis. Målet är att alla skolorna ska få en egen blogg för dagliga meddelanden. Skolornas vardag synliggörs därmed också för vårdnadshavarna.

4. IKT i skolans verksamhetskultur

Ökad IKT- användning påverkar skolans verksamhetskultur. Nya verksamhetssätt ökar inläringens och undervisningens flexibilitet och underlättar skolans vardag. Skolornas verksamhetskultur förnyas till att motsvara den nuvarande inläringssynen med eleven som aktiv aktör.

De sociala mediernas möjligheter samt förmedling av information på nätet främjar nya samarbetsätt både inom skolan och mellan hem och skola. Också distansundervisningsmetoder öppnar nya möjligheter för undervisning och skolans verksamhetskultur.

Inom skolornas verksamhetskultur finns en medvetenhet om att de vuxnas verksamhetsmodeller och attityder ifråga om IKT överförs till eleverna.

Utvecklandet av verksamhetskulturen förutsätter i första hand en uppskattande och öppen diskussion i växelverkan som gör alla delaktiga och bygger upp förtroende. Målet är att skapa en gemensam verksamhetskultur som fördelar kompetens för att främja inläring, delaktighet, välmående och hållbart levnadssätt. Skolornas rektorer och IKT-team har en viktig roll i att integrera IKT i skolans verksamhetskultur.

All skolpraxis byggs upp för att stöda undervisningsarbetets mål. Verksamhetskulturen stöder engagemang i målen och främjar förverkligandet av gemensamma mål, värdegrund och inläringssyn.

Vid utvecklandet av skolornas verksamhetskultur beaktas:

- Socialt nätverksarbete och fördelning av kompetens mellan personal, olika yrkesgrupper, elever och hemmet
- Möjligheter för gemensam undervisning
- Samarbete mellan skolor
- Utnyttjande av de sociala mediernas grupparbetsredskap och andra nätredskap i skolans verksamhet
- Att personal och skolornas rektorer har tillräcklig IKT- kompetens
- Gemensam arbetstid för skolornas rektorer för att förverkliga, uppfölja och utveckla planen
- Prövning och användning av redskap och program som bäst lämpar sig för information och inläring

4.1. Stöd för användning av IKT inom undervisning

För att trygga smidig och bekymmersfri undervisning och inläring behöver skolorna både tekniskt och pedagogiskt stöd i sin vardag.

Varje skola har en IKT-team eller en enskild person tillsammans med skolans tutorlärare för pedagogisk användning av IKT.

Tutorlärare

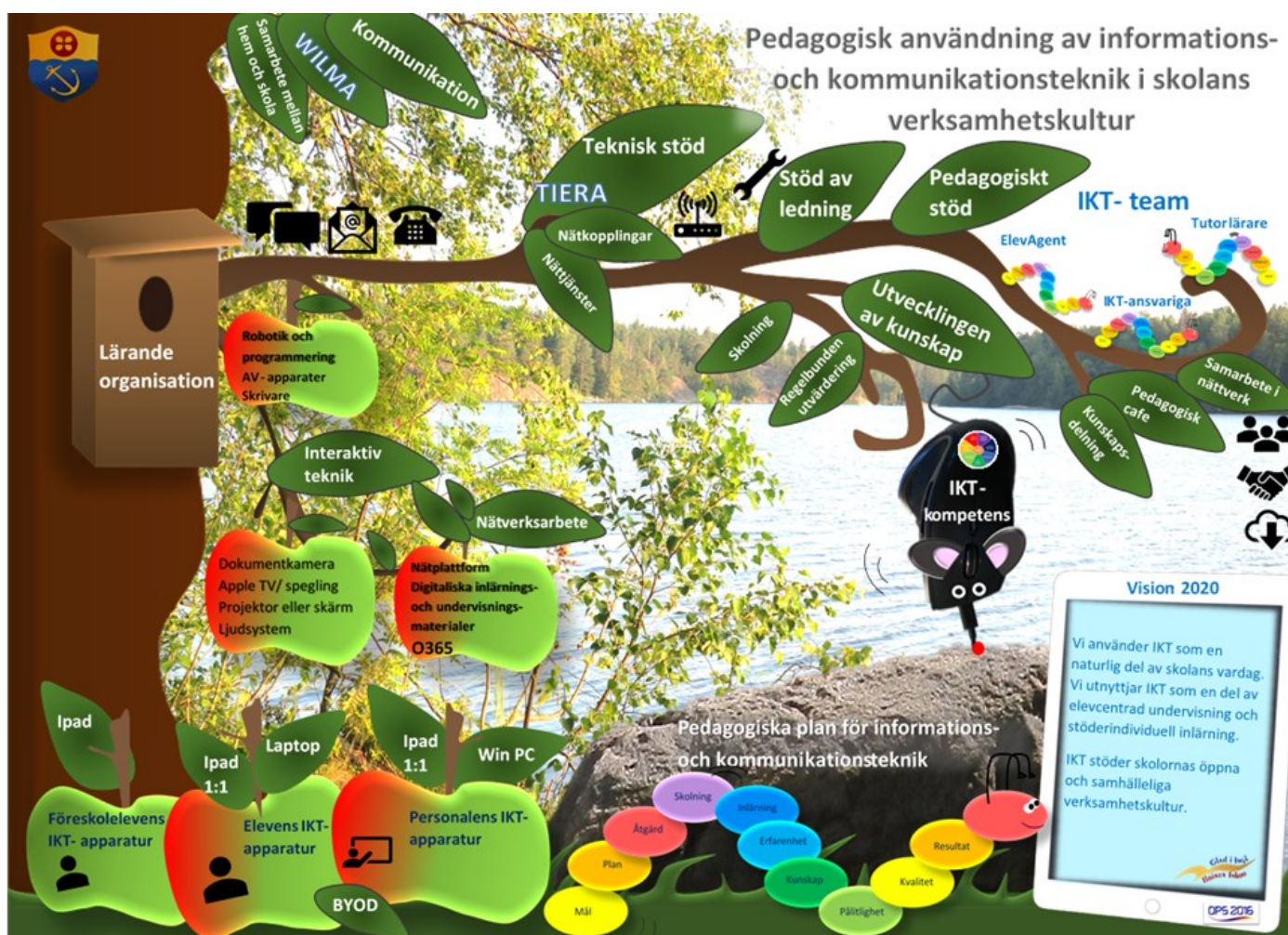
Tutorlärarens uppgift är bl.a. att stöda och främja förnyandet av IKT i undervisning. Tutorläraren fungerar som stöd för skolans personal och hjälper till att utveckla gemensam undervisning och utveckla kompetensen inom arbetsgemenskapen.

Tutorläraren har en viktig roll i fråga om förnyandet av skolans verksamhetskultur. Läraren utbildar i första hand skolans personal och ger handledning i pedagogisk användning av utrustning och program antingen utanför lektioner eller som parallelllärare under lektioner.

Elevagenter

Inom verksamhetsmodellen OppilasAgentti utnyttjas elevernas teknologiska kompetens för hela skolans IKT-användning. Målet är att göra elevernas IKT-kompetens synlig och ge elevernas möjligheter till delaktighet.

OppilasAgentti-verksamheten inleds först i Merituulen koulu hösten 2018. Genom försöksverksamheten fås erfarenhet av god praxis och verksamhetsätt som gör eleverna delaktiga i skolans verksamhetskultur. Målet är att verksamheten utvidgas till alla skolor under läsåret 2018-2019.

5. Personalens kompetens och kompetensutveckling

De snabba förändringarna och den digitala utvecklingen inom datasamhället ställer nya utmaningar för lärarskapet och hela personalens kompetens. Elevernas kompetensbehov förändras snabbt. Barnens och ungdomarnas IKT- användningsvanor och den föränderliga mediavärlden återspeglar sig till barnens vardag i skolan och utanför skoltid. Eleverna har tillgång till olika datatekniska apparater och applikationer som ger nya möjligheter också med tanke på undervisning och inläring.

IKT används som redskap för planering av undervisning och handledning, praktiskt arbete samt bedömning av kommunikation och kompetens. Det är viktigt att IKT stöder de pedagogiska målen.

Skolpersonalens kompetens och utbildningsbehov utreds med en OPEKA- enkät i januari 2019. Med hjälp av enkäten bedöms personalens kompetens samt nivån på skolornas IKT- användning inom undervisning. Resultaten utnyttjas vid utvecklandet av IKT i undervisningsanvändning samt för utbildningsplanering.

I utbildningar som ordnas för olika yrkesgrupper och hela personalen läggs huvudvikten vid IKT- färdigheter samt i pedagogisk utnyttjande av IKT.

Målet med personalens kompletterande IKT-utbildning:

- utbildning enligt IKT- kompetensnivå
- praktiska exempel och modeller
- regelbundenhet och planenlighet
- motivering och uppmuntran
- identifiering av nytta
- pedagogisk utgångspunkt och förmåga att dela med sig av sitt kunnande

6. Uppföljning och bedömning

Den pedagogiska planen lever och förändras bl.a. enligt läroplanen, samhället och den ekonomiska situationen. Planen granskas vartannat år av en grupp som består av bl.a. skolornas IKT- lärare, rektorer och IT-förvaltning.

Uppföljnings- och självbedömningssystemet gällande undervisningens kvalitet utvecklas enligt lokala behov. Utnyttjandet av IKT och undervisningens kvalitet bedöms regelbundet på alla verksamhetsnivåerna i skolorna. För personalen ordnas också en skild enkät för att kartlägga IKT-kompetens och för eleverna en OPPIKA-enkät ca vartannat år.

Resultaten utnyttjas för förbättring av undervisning, inlärning och utrustningens kvalitet, utveckling av skolans verksamhet samt bedömning av personalens utbildningsbehov.

1Text Utbildning- och kulturministeriet 2012;Kvalitetskriterier för den grundläggande utbildningen: 15, kuva E.W.